

**kjappe
sommer-
spørsmål**

NAVN: Kjell Arne Totland (73).
SIVIL STATUS: Gift (med jobben).
JOBB: Kongehusekspert TV2.
BOSTED: Oslo.

● **Hva er en perfekt sommerkveld for deg?**

– Deilig slaraffenliv og sommerkos på terrassen eller i hagen med familie og venner – med hyggelig prat samt noe godt å spise og å drikke.

● **Beste sommermat/drikke?**

– Som utflyttet bergenser har jeg alltid vært glad i sjømat. Blåskjell og hvitvin er stor favoritt. Hvis alkoholfritt: Min mors hjemmelagde sitron-limonade. Samt is og friske bær til dessert.

● **Beste sommerbok?**

– Jeg leser kongelige biografier hele året. Akkurat nå holder jeg på med en ny bok om Danmarks kronprins Frederik, som kom ut til hans 50-årsdag tidligere i år. Veldig åpen og ærlig! Har også en bok om den russiske tsarfamilien liggende fremme. Det er jo snart 100 år siden hele familien ble tatt så brutalt av dage. De var nære slektninger og venner av våre egne kongelige. Etter et studentjubileum i Bergen nylig har jeg dessuten funnet frem André Bjerkes samlede dikt. Han var en stor favoritt i min ungdom – og det er godt å merke at diktene hans fortsatt gjør noe med meg.

● **Yndlingssyssel om sommeren?**

– Jeg leser mye hele året. Mye faglitteratur. Og for tiden går det altså mest i kronprins Frederik og den russiske tsarfamilien – samt en dash André Bjerke.

● **Hvor går ferien?**

– Etter at jeg begynte i pressen har jeg ikke vært så flink til å ta sammenhengende ferie. Har reist så mye i jobben at det har vært deilig å slappe av og lade batteriene hjemme hos meg selv. Jeg tar korte turer for å besøke familie og venner der de ferierer. Slik blir det også i år. Har også tenkt meg en tur til Bergen. Sist jeg var der, tok jeg faktisk toget begge veier – og det var en opplevelse jeg nesten hadde glemt. Jeg planlegger også en helg i London – mest for å få med meg sommerutstillingene i Buckingham Palace og Kensington Palace, men like mye V & As store utstilling om den meksikanske kunstneren Frida Kahlo, som alltid har fascinert meg veldig. For noen år siden besøkte jeg faktisk hennes Casa Azul i Mexico City.

● **Når slår du av mobilen?**

– Jeg går faktisk alltid med mobilen på lydløs – hele året. Jeg merker når den vibrerer. I ferien lar jeg den gjerne ligge igjen innendørs – hjemme eller på hotellrommet.

● **Hvis du kunne reise hvor du ville, og kunne ta med deg tre gjester. Hvor og hvem?**

– Det kunne ha vært spennende å ta mine nevøer og deres barn i Oslo med tilbake til min egen barndoms sommer «på landet» på Vestlandet på 1950-tallet – med høyonn og hummerteiner, lamming og hopping i høyet. Og uten alle de nymotens «gadgets» barn og unge har til rådighet i dag.

● **Hvis du skulle skifte jobb, hvilken ville du valgt?**

– Jeg skiftet jo faktisk jobb da jeg nærmet meg 50. Jeg hadde opprinnelig slett ingen planer om å havne i pressen, enn si flytte til Oslo! Som filolog med engelsk, fransk og spansk underviste jeg ved skole og Universitet i Bergen i mange år, før jeg ved tronskiftet i 1991 ganske uventet ble headhuntet til det jeg har drevet med siden. Men jeg har ikke angret en dag.

● **Hvem eller hva er du mest lei av i mediene denne sommeren?**

– Det må nok bli denne Donald som sitter i Det hvite hus og twitrer i hytt og vær. Det er så utrolig tragisk at han med sine lettvinde pennestrøk skal kunne rive ned alt som hans forgjengere har bygget opp av mellomfolkelige og mellommenneskelige relasjoner i flere generasjoner. Det er usigelig trist!

● **Hvilken overskrift ville du helst sett i BA i morgen?**

– PRESENNINGENE PÅ TORGET FJERNES! (Eller TELTENE PÅ TORGET TAS BORT). Da jeg var i Bergen nylig, bodde jeg på et staselig rom i fjerde etasje på det nye Hotel Børsen – med skikkelig panoramautsikt over Vaagen. Og ikke bare oppdaget jeg at min favorittbutikk Vincci var en saga blott. Selveste Torget så ut som en speiderleir med sine triste teltducker. Og det regnet jo ikke engang!

Robin Hood-sjefen sto selv i brødk

HAN SLOSS

LAVMÆLT: – De sier jeg fremstår som rolig, men jeg kan nok også sette meg høye mål og bråke litt for å nå dem, sier Marcos Amano,

Ø som barn:

S MOT ULIKHET

Faren måtte flykte fra diktaturet i Brasil. Moren tok med seg sønnen og drev solidaritetsarbeid i tre år i Bolivia. - Klart bakgrunnen min har formet meg, sier Marcos Alamo.

DAG BJØRNDAL
dag.bjorndal@ba.no

SENTRUM: - Jeg har alltid vært opptatt av å arbeide mot urettferdighet og ulikhet, sier Marco Amano til BA.

For selv om han er sterkt knyttet til Latin-Amerika, ser han urettferdigheten her også.

- **Den er ikke så tydelig, ikke så rett i ansiktet, men den er her, sier han.**

Stortrives

Derfor har han gjort det til sin oppgave å avdekke svikt i velferdssystemet, og å få gjort noe med det.

Han kom til byen i 1997, og etter å ha studert sosialantropologi Midt-østen-historie og sammenlignende politikk utdannet han seg til sosionom. Han fikk arbeid i Utekontakten, der han særlig med marginalisert ungdom og tunge rusavhengige. Han har også jobbet i Ny Sjanse og i Booppfølgingstjenesten.

I 2011 ble han leder for Robin Hood-huset, et rusfritt og livssynsnøytralt møtested for økonomisk vanskeligstilte og nettverks-søkende.

Amano stortrives.

Han står på kjøkkenet og rydder når vi kommer.

Han viser oss ut av den travle, men koselige kafeen i første etasje i Magnus Barfots gate.

En trapp opp og vi kommer inn til et stort rom, møblert med sofaer og bord, men også PC-er på skrivebordene i det ene hjørnet.

Alle er i bruk.

Vi går ut på den svære terrassen for ikke å forstyrre. Der serverer han et glass vann.

Stoppe urett

Folk som jobber med ham omtaler ham som lavmælt, men svært ordentlig og samvittighetsfull i alt han gjør.

Macos Amano blander seg ikke ofte inn i det offentlige ordskiftet, men når han gjør det er det alvor.

Han vet han kunne gjort alt annet enn dette. Tjent mer penger, kjøpt hus og dyr bil.

Han ser tilsynelatende litt oppgitt på oss, når vi nevner det:

- Dette gir mening, sier han kort.

- Jeg treffer folk med så mye ressurser, men som ikke har fått mulighetene vi har. Og så er det et veldig godt lag av folk her - ansatte og frivillige. Vi får gjort en hel del sammen for å stoppe urett, og for å hjelpe folk til å få det de har krav på.

På huset har de en rekke tilbud, både opplæring og hjelp til utlen-

YNGRE: Far og mor i Oslo i 1980. I midten Marcos Amano.

FOTO: PRIVAT

ding, men også aktivitetstilbud til norske familier, som er i flertall blant brukerne.

De får bistand av en rekke private hjelpere, som Kavlifondet, BKK, Ulriksbanen og Fløibanen.

Ti prosent fattige

- Rett før skolestart arrangerer vi sommerleirer for familier som ikke har råd til ferie selv. Vi fikk 25 påmeldinger, men har ikke kapasitet til flere enn åtte. Vi må øke til neste år, sier han.

Han sier det er et problem at fattige barn ikke kommer seg på ferie.

- *Blir det flere fattige?*

- Ja, det er bare å se på statistikken. Nå er over ti prosent av alle barn fattige.

- *Hvordan definerer man fattigdom?*

- Det er selvsagt relativt, men det er EUs definisjon som ligger til grunn. Tjener du under 60 prosent av medianinntekten er du fattig.

Men på tross av økningen, får Robin Hood-huset mindre til aktivitetstilbud fra staten.

Det har ført til at de må redusere stillingen for aktivitetslederen fra 80 til 70 prosent.

- *Gjør byrådet nok mot fattigdom?*

- Byrådet har som uttalt satsing å gjøre noe med det. Men de kan gjøre mer. De snakker om aktivitetskortet de har kommet med, men det gjelder bare barn i familier på introduksjonsstønad eller sosialhjelp. Problemet er mye bredere, og omfatter enslige og par i dårlig betalte deltidsstillinger, samt uføre. Aktivitetskortet er uansett bare et plaster på såret. Det gjør ikke noe med familienes økonomi, som er det virkelige problemet.

Amano peker på at det er tøft å vokse opp i et samfunn der barn gjerne har dyre merkeklær, reiser på ferie flere ganger i året og benytter dyre fritidsaktiviteter.

- Derfor retter vi vårt arbeid mot hele familien, sier han.

På statlig hold mener Amano at man nå må indeksregulere barnestrygden, som ikke har vært endret siden midt på 1980-tallet.

- Bare det ville løfte 30.000 ut av fattigdom.

Dessuten vil han styrke bostøt-

ten fra Husbanken og gjenreise sosial boligbygging.

Nå vel.

I bildearkivet til BA dukker Amano opp ofte de siste 17 årene. Her er bilder fra hans tid i Utekontakten og fra hans nåværende jobb. Det er også bilder av en langhåret kar som aktivist i Norges Kommunistiske Parti (NKP).

- **Hehe! Jeg var aktiv i ungdomsforbundet, NKU.**

- *Er du kommunist i dag?*

- NKP har en stolt historie, i alle fall fra krigsårene og umiddelbart etter, men det er også en rekke feil. Særlig i utenrikspolitikken der de gikk inn for Sovjets okkupasjoner både i Ungarn (1956), Tsjekkoslovakia (1968) og Afghanistan (1979), sier Amano.

Han sier han vokste til og begynte å se kritisk på ting.

- Likevel er de grunnleggende verdiene i arbeiderbevegelsen viktige, blant annet å skape større likhet. Jeg var nok for demokratisk innstilt, og dessuten antistalinist. Da kan du ikke bli i NKP.

Sto i brødkø

Engasjementet har han nok hjemmefra. Faren er fortsatt fagforeningsadvokat i São Paulo i Brasil, mens moren, som er utdannet sosionom som sin sønn, bor på en øy i havgapet på Nordmøre.

Begge var aktive i solidaritetsarbeid. De møttes i Moskva. Faren hadde flyktet fra diktaturet i Brasil.

I 1983 tok moren med seg Marcos til Bolivia, der hun opprettet kooperativer for kvinner i regi av Norsk Kvinneforbund.

Landet hadde hatt 188 statskupp, fra 1825 til det ble demokrati i 1982.

- Det var veldig enkle forhold. Jeg gikk på kveldsskole, og måtte bidra med mitt på dagene. hyperinflasjon og rasjonering av mat. Jeg husker fortsatt at jeg sto i brødkø, bare seks-syv år gammel, sier Marcos Amano.

PS! Innsamlingsaksjonen som Amano satte i gang for nytt kjøkken fikk inn 500.076 kroner fra 721 givere. Fantastisk, tusen takk til alle, sier Amano.

FAKTA

- Jan Marcos Aalmo Amano (40).
- Singel.
- Tre søstre, og en halvbror i Brasil.
- Utdannet sosionom, har studert sosialantropologi og er daglig leder for Robin Hood-huset, et møtested for vanskeligstilte, siden 2011.
- Far fra Brasil, mor fra Nordmøre.
- Opprinnelig fra Oslo, men har bodd tre år i Bolivia og et halvt år i Brasil. Kom til Bergen i 1997.
- Har mottatt både Fattigmannsprisen og Laksov-prisen for sitt arbeid.